

economia
social

Taller virtual de creació, creixement i gestió d'una cooperativa

Pla docent

2019

Índex

Públic objectiu	3
Objectius d'aprenentatge	4
Contingut	5
Metodologia	8
Sistema de valoració	11
Equip docent	12

Públic objectiu

- Professionals i personal tècnic assessor de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius (+ cercles cooperatius)
- Persones que treballen assessorant, en serveis de gestoria o orientant en la creació d'empreses i ocupació, tant en l'àmbit públic com en el privat, amb interès en la forma cooperativa.
- Persones emprenedores que tenen previst posar en marxa algun projecte de treball per compte propi i que estan interessades en l'organització dels seus projectes socioeconòmics en forma de cooperativa.
- Professorat de secundària, batxillerat i cicles formatius que imparteixen el mòdul d'economia i empenedoria i treballen possibilitats d'ocupació futura dels alumnes.
- Professionals i autònoms que valorin l'opció cooperativa com a possible via per donar forma a espais de cooperació amb altres.
- Persones amb funcions de direcció i gestió d'empreses que valorin l'opció cooperativa com a possible via per donar forma a projectes de cooperació empresarial amb altres.
- Persones emprenedores que es plantegen incorporar els consumidors i usuaris com a socis i com a part implicada en el desenvolupament i la gestió dels seus projectes empresarials.
- Persones a les quals els pot interessar organitzar-se per tenir accés a algun tipus de producte o servei en unes condicions determinades: habitatge, alimentació, educació...
- Persones sòcies de cooperatives que tinguin interès en formar-se en eines i recursos per al creixement i la gestió de la seva cooperativa.

Objectius d'aprenentatge

- Introduir al món cooperatiu, conèixer els elements clau que defineixen les cooperatives, així com l'ecosistema cooperatiu català.
- Conèixer experiències cooperatives de Catalunya i d'arreu del món que exemplifiquin la diversitat, riquesa i interès de l'opció cooperativa.
- Reflexionar sobre les competències de treball en equip i l'encaix de la forma jurídica cooperativa en projectes emprenedors.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de serveis com a instrument de cooperació per a la viabilitat i el creixement del projecte professional o empresarial, així com els elements que convé tenir en compte per valorar l'encaix amb projectes concrets.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de treball com a empresa en el marc de creació d'ocupació i els elements que convé tenir en compte.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de consumidors i usuaris (i en els seus diferents àmbits: compra conjunta de productes, ensenyament, habitatge...) com a instrument per organitzar i donar forma a projectes col·lectius que donin resposta a diferents necessitats.
- Facilitar eines i recursos de gestió cooperativa i de reflexió per al creixement d'empreses cooperatives.

Contingut

UNITAT 1 – Aterrant en el cooperativisme

- Introducció al cooperativisme
- Les cooperatives a Catalunya en xifres
- Tipus i classes de cooperatives
- Experiències cooperatives

UNITAT 2 - Les cooperatives: què cal saber-ne?

- Finalitats, principis i valors cooperatius
- Marc legal
- Persones sòcies
- Òrgans de govern
- Règim econòmic
- Règim fiscal
- Autoregulació

UNITAT 3 – Característiques de les cooperatives

- Característiques, avantatges i potencialitats de les cooperatives
 - De treball associat
 - De consumidors i usuàries
 - De serveis

UNITAT 4 – Engegar i participar en un projecte cooperatiu

- Aspectes clau de la posada en marxa:
 - Equip promotor
 - Elements de viabilitat i de sostenibilitat
 - Elements bàsics
- Gestió cooperativa:
 - Entorns complexos i models de gestió
 - La dimensió relacional

UNITAT 5 – Amb què comptem per constituir la cooperativa?

- Procés de constitució d'una cooperativa
- Actors, eines i recursos facilitadors
- Ecosistema cooperatiu

UNITAT 6 –Coneixent cooperatives reals: estudi de cas

UNITAT 7 – Reflexió estratègica

- Què és l'estratègia empresarial?
- Planificació estratègica o reflexió estratègica?
- Com es construeix el marc estratègic?
- Preferències estratègiques de les empreses d'economia social i solidària
- Els posicionaments estratègics
- L'estratègia en la política de l'empresa
- Contingut bàsic per a l'elaboració d'un marc estratègic a la cooperativa

UNITAT 8 – Treball i gestió d'equips, governança compartida

- L'esfera relacional dels grups
- Estructura organitzativa: l'esfera visible
- Cultura organitzativa: l'esfera invisible

UNITAT 9 – Intercooperació

- Orígens i principis i tipus d'intercooperació
- Criteris d'intercooperació. Claus d'èxit i fracàs
- Formes jurídiques

Metodologia

La **formació virtual** es desenvoluparà a l'aula virtual aracooop basada en la plataforma Moodle.

Es proposen 3 itineraris possibles a escollir un d'ells:

ITINERARI	7 MAR	11 MAR	18 MAR	25 MAR	1 ABR	8 ABR	15 ABR	22 ABR	29 ABR	6 MAI	13 MAI	20 MAI	27 MAI	3 JUN	10 JUN	17 JUN	CÀPSULES
1. CREACIÓ	Jornada	M1 Complet	M2 Complet	M3 Lectura	M3 Exercici	M4 Complet	M5 Lectura	M5 Exercici	M6 Estudi cas	Tanca-ment							+ 1
2. CREIXEMENT	Jornada											M7 Complet	M8 Complet	M9 Complet	Tancament		+ 2
3. COMPLET	Jornada	Itinerari 1 + Itinerari 2														+ 1	
CÀPSULES												Càpsula 1	Càpsula 2	Càpsula 3	Càpsula 4		

Cada itinerari té una càrrega lectiva orientativa, distribuïdes en hores de lectura de materials, hores d'exercicis, hores d'estudi de cas i hores de participació en càpsules temàtiques; a més, de la participació en una jornada presencial inicial que forma part del curs.

ITINERARI 1	38h càrrega lectiva
ITINERARI 2	22 h càrrega lectiva
ITINERARI 3	50 h càrrega lectiva

MÒDUL CÀPSULA		PARTICIPACIÓ	LECTURA	EXERCICI INDIVIDUAL	EXERCICI GRUPAL
Inicial	Jornada presencial	4			
Inicial	Presentació	1			
1	Aterrant en el cooperativisme		2	2	
2	Les cooperatives: què hauríem de saber		2	2	
3	La cooperativa (treball, serveis o consum)		2		4
4	Arrencar i participar en un projecte cooperatiu		2	2	
5	Com i amb què comptem per constituir la cooperativa?		2		4
6	Coneixent cooperatives reals: estudi de cas		2	4	
7	Reflexió estratègica		2	2	
8	Treball i gestió d'equips, governança compartida		2	2	
9	Intercooperació		2	2	
Final	Valoració taller	1			
PERVIURE	Experiència cooperativisme d'habitatge		1	1	
BIOLORD	Experiència cooperativa rural (integral)		1	1	
CUIDEM LLUÇANÈS	Experiència cooperativa consumidores i usuàries amb persones sòcies de treball		1	1	
VECTOR 5	Procés de transformació d'empresa mercantil a cooperativa. Passar de ser treballadora a sòcia		1	1	

El calendari proposa unes dates concretes que permeti a l'alumnat seguir el ritme del seu itinerari, tenint clares les dates d'inici i finalització de cada unitat, les dates de lliurament d'activitats i la data de la jornada inicial. El calendari és orientatiu i, com a tal, flexible, però sí recomanat per tal que tot l'alumnat vagi avançant aproximadament al mateix ritme.

El taller el dinamitzarà una persona tutora/docent, que serà la referent per a l'alumnat a l'aula virtual i tindrà les funcions següents: guia en la "navegació" dins de l'aula, guia en el ritme de lectura i execució d'activitats, seguiment del ritme de participació del taller, resolució de dubtes, resolució d'activitats i dinamitzador del fòrum, a més de ser la persona referent per a possibles incidències tecnològiques dins de l'aula.

La persona tutora/docent, única referent per a l'alumnat, tindrà el suport d'un

claustrer polivalent de docents per a la resolució de les activitats i treballs finals.

Per tal de facilitar l'aprenentatge dels materials teòrics s'han proposat un seguit d'activitats genèriques distribuïdes pels mòduls.

Els itineraris estan distribuït en diferents mòduls, cada un amb contingut tant teòric com pràctic, més un mòdul específic d'estudi de cas.

El **mètode del cas** és una estratègia d'ensenyament/aprenentatge que, mitjançant la descripció d'una situació real, pretén apropar a l'alumnat a la realitat i aprofundir en els diferents aspectes tractats al llarg del temari del curs. El cas descriu un escenari global en el qual s'hi conjuguen diverses variables i que és susceptible de ser objecte d'estudi. Es tracta que analitzin la situació, defineixin els problemes i arribin a les seves pròpies conclusions sobre les accions que caldria emprendre, discutint el cas en equip i descrivint o defensant el seu pla d'acció. És una estratègia que afavoreix la implicació en el seu propi aprenentatge i possibilita el treball en equip.

Mitjançant l'estudi de cas aprofundirem en la tipologia de cooperativa estudiada. Permetrà exemplificar la teoria, posar en pràctica els coneixements adquirits i serà una eina per a l'avaluació de l'aprenentatge.

Es plantejaran situacions reals d'un mateix cas de cooperativa i s'oferirà un material complementari que ajudi en el seu itinerari a l'alumnat, on es plantejaran els objectius i les qüestions a treballar i resoldre al llarg de la recerca i facilitarà l'aprenentatge i la realització del treball de manera autònoma. La situació pot ser presentada mitjançant un material escrit amb suport informàtic o audiovisual.

La formació s'inicia amb una **jornada**, que permetrà:

- a) Conèixer el funcionament del Taller virtual i la plataforma Moodle.
- b) Conèixer els/les alumnes participants i les persones tutores/docents
- c) Identificar projectes cooperatius de les persones participants
- d) Crear els grups de treball per a la realització dels exercicis grupals

Sistema de valoració

El requisit necessari per obtenir el certificat d'aprofitament és d'un 75% de participació, que es concreta en:

ITINERARI DE CREACIÓ	ITINERARI DE CREIXEMENT	ITINERARI COMPLERT
<ul style="list-style-type: none"> - Exercicis individuals i grupals (10h) - 1 estudi de cas (4h) - 1 de les 4 càpsules possibles (1h) 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 dels 3 exercicis (4h) - 2 de les 4 càpsules possibles (2h) 	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicis individuals i grupals itinerari creació (10h) - 2 dels 3 exercicis itinerari creixement (4h) - 1 estudi de cas (4h) - 1 de les 4 càpsules possibles (1h)

Equip docent

Ana Álvarez Morillas, sòcia fundadora de Calidoscoop i CAE Calidoscoop. Té vint anys d'experiència en empenedoria, desenvolupament local i creació d'empresa i déu anys d'experiència en economia cooperativa.

Jesús García Acosta, treballador de la cooperativa Etcèteres. Assessor laboral i mediador. Experiència en acompanyament a persones i grups en la creació i gestió de cooperatives, així com en la resolució de conflictes des de l'àmbit laboral i cooperatiu.

Loli Castilleja Delgado, déu anys d'experiència en acompanyaments i suport a equips i organitzacions (empreses, entitats, Ajuntaments, consorcis...) en el marc de la cooperativa etcèteres.

Pere Ribas i Perarnau, soci fundador de Calidoscoop i CAE Calidoscoop. Té déu anys d'experiència professional en el sector de l'economia social i cooperativa, en assessorament a la creació d'empresa cooperatives i en gestió d'entitats del tercer sector.

Sandra Erill Insensé, sòcia de la cooperativa etcèteres des del 2006. Experiència amb acompanyament a persones i a organitzacions en la promoció i assoliment de l'autonomia, la corresponsabilitat i la solidaritat. Acompanyament a la creació de cooperatives i projectes d'economia social i solidària des d'una mirada comunitària.

Totes les cooperatives esmentades són alhora sòcies de LabCoop, del grup cooperatiu ECOS, de Coop57 i de la Xarxa d'Economia Solidària.

L'equip docent té experiència pròpia i vivencial en la creació, creixement i gestió de cooperatives. En tot moment, l'alumnat estarà acompanyat pel personal docent.

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies**

MINISTERIO
DE TRABAJO, MIGRACIONES
Y SEGURIDAD SOCIAL

SERVICIO PÚBLICO
DE EMPLEO ESTATAL

**economía
social**